

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

The Administration of Educational Institutions in the Digital Era by School
Administrators under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area1

สุวิภา จากทัพเนตร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 และ 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 300 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของคนในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่อายุและประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ABSTRACT

This research entitled The Administration of Educational Institutions in the Digital Era by School Administrators under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area 1 aimed 1. to examine the level of administration of educational institutions in the digital era by school administrators under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area 1, and 2. to compare the administration of educational institutions in the digital era by school administrators under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area 1. The study employed a quantitative research approach, using a questionnaire as the instrument for data collection. The sample consisted of 300 government teachers and school administrators under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area 1 in the academic year 2024, selected by stratified random sampling. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and Least Significant Difference for pairwise comparisons.

Research Findings

The findings revealed that the overall administration of educational institutions in the digital era was at a high level, with a mean score of 4.16. All aspects were rated at a high level, with understanding the knowledge and skills of personnel receiving the highest mean score. The comparative analysis showed that gender, position, and educational level did not differ significantly at the .05 level, whereas age and work experience showed statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Educational administration, digital era, school administrators, Office of the Educational Service Area

บทนำ

การปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินมีเป้าหมายสำคัญในการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการและการจัดบริการสาธารณะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความคล่องตัวในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการฐานข้อมูลของ หน่วยงานภาครัฐ การปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงาน รวมถึงการพัฒนาแผนกำลังคนและ การบริหารงานบุคคลภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ พิจูวรรณ กิติคุณ (2560, 2) ซึ่งในด้านการศึกษา รัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงตามความต้องการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560, 5) ทั้งนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยังให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา แม้ประเทศไทยจะใช้งบประมาณด้านการศึกษาในสัดส่วน ที่ค่อนข้างสูง แต่การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาผู้เรียน การเรียนการสอน และครูยังมีจำกัด ดังนั้น การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกัน การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จึงเป็นแนวทางสำคัญในการลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทาง การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2560, 40)

เทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมยุคปัจจุบัน ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ เทคโนโลยีดิจิทัล ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคตมีอัตราที่รวดเร็ว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Information System) และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร สถานศึกษา ทักษะคิดและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีผลต่อการตัดสินใจ ลงทุนและการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด (Ministry of Digital Economy and Society 2016, 119)

การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทั้งในฐานะ ผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิตและใช้ เทคโนโลยีที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2542, 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำ องค์กรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิดการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและ บริบททางสังคม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ ความ ต้องการของสังคมยุคดิจิทัล เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561, 1) นอกจากนี้ รัฐยังมีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัย และพัฒนา การผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการ ใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการใช้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ 2542, 10)

จากการสำรวจสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังคงเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ

อาทิ ความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ยังไม่เพียงพอ การบริหารงานผ่านระบบดิจิทัลที่ยังขาดความเป็นระบบและความต่อเนื่อง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ยังไม่ครอบคลุมทุกโรงเรียน ส่งผลให้การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน และการสื่อสารภายในองค์กรเกิดความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปุณณา กัลยาคุณาภรณ์ และคณะ (2568, 814) อีกทั้งการขาดความตระหนักในบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการผลักดันให้ครูและบุคลากรปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัลอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาสถานศึกษาในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2564, 1)

ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1 จึงมีความสนใจศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อศึกษาระดับการนำแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงาน และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,173 คน (กลุ่มบริหารงานบุคคล, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบ แบบสอบถาม ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้ ความถี่และร้อยละสำหรับข้อมูลสถานภาพ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย การทดสอบค่าทีสำหรับการเปรียบเทียบตามประสพการณ์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน จึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในสถานศึกษา ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการปรับปรุงการบริหารในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล ดังนี้

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านเป็นไปตามสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารประเมินความพร้อมของบุคลากรก่อนนำเทคโนโลยีมาใช้งาน รองลงมาคือผู้บริหารจัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองข้อ คือผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ด้านการปรับปรุงการบริหารในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองข้อ คือ ผู้บริหารปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัลมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารติดตามและประเมินแนวโน้มเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการบริหาร ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัลและด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ได้ผลดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ล้วนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามมิได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามตำแหน่ง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็น

การปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในด้านดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และกลุ่มครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามอายุ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาป्राจีนบุรี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ล้วนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมิได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 5 ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา ขณะที่ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่ในภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน

3. ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.1 ระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

3.2 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน มีทั้งส่วนที่แตกต่างและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า ปัจจัยด้านเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา ไม่ส่งผลให้ระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานในประเด็นดังกล่าว ขณะที่ปัจจัยด้านอายุและประสบการณ์การทำงาน ส่งผลให้ระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านประสบการณ์และช่วงวัยมีอิทธิพลต่อมุมมองของครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนมากกว่าปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลอื่น ๆ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของคนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจศักยภาพ ความรู้ และทักษะของบุคลากรภายในสถานศึกษา และสามารถนำมาใช้ในการบริหารและพัฒนางานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องเข้าใจขีดความสามารถของบุคลากร และสามารถจัดการทักษะของบุคลากรให้เหมาะสมกับภารกิจและสถานการณ์ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับ ศตวรรษ สุริสาร (2566, 22) และเขยกลั่น พรหมมา (2567, 40) ที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีสมรรถนะด้านการพัฒนาบุคลากรและความเข้าใจศักยภาพของบุคลากร จะสามารถขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้บุคลากร ครู และนักเรียนตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการภายในโรงเรียน สอดคล้องกับณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) ที่พบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และเสาวลักษณ์ วิลัยลักษณ์ (2565, 38) ที่ชี้ว่าผู้บริหารควรมีจริยธรรมดิจิทัลและระมัดระวังในการเผยแพร่

ข้อมูลเพื่อป้องกันความเสียหาย ทั้งยังสอดคล้องกับพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรใช้หลักอริสเติลในการบริหารงานด้วยระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในยุคดิจิทัล

ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีและข้อมูลดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการวางแผน การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้กระบวนการบริหารเกิดความถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง และเป็นหนึ่งในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการนำระบบดิจิทัลมาช่วยยกระดับคุณภาพการบริหาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ณัฐพล วัฒนชัย และคณะ (2564, 55-70) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับ ศตวรรษ สิริสาร (2566, 22) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลด้านการปรับวิสัยทัศน์ สภาพแวดล้อม และการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาองค์กรอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสามารถปรับแนวคิดการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในสถานศึกษา และมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล และศตวรรษ สิริสาร (2566, 22) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านการปรับวิสัยทัศน์ สภาพแวดล้อม และพื้นที่ในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งยังสอดคล้องกับเสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565, 38) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี ทั้งยังสอดคล้องกับณัฐพล วัฒนชัย และคณะ (2564, 55-70) ที่พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภายในองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเปิดรับนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้โรงเรียนก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565, 38) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) ที่พบว่าผู้บริหารมีการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ทั้งยังสอดคล้องกับธนชนม์ มาตระอ (2565, 42) ที่เน้นให้ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ อนันนาวิร์ พงศ์ศิริ และประวัตรุ่งเรือง สรัญญา (2566, 88-105) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารประกอบด้วยองค์ประกอบด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล

และการสื่อสารความร่วมมือผ่านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา

ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างมืออาชีพ สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565, 38) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการเป็นมืออาชีพในการทำงาน และธนะชนม์ มาตระอ (2565, 38) ที่ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังสอดคล้องกับพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรใช้หลักอริยัญญาและอริจิตในการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างความมั่นคงทางจิตใจเพื่อปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในระดับใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าเพศมิได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้หรือมุมมองต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบันได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่พบว่าตำแหน่งหน้าที่ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลแตกต่างกันในภาพรวม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษากับครู ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้อำนวยการสถานศึกษามีระดับการตระหนักรู้และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอื่น เนื่องจากมีบทบาทโดยตรงในการกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและทุกรายด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรในสถานศึกษา และด้านการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป และ 41–50 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 31–40 ปี สะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างด้านช่วงวัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อมุมมองและระดับความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

ดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ บุคลากรที่มีอายุมากมักมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ จึงตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในเชิงนโยบายมากกว่าบุคลากรรุ่นใหม่ ขณะที่บุคลากรรุ่นใหม่แม้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี แต่ให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีในเชิงปฏิบัติมากกว่า ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างช่วงอายุอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากร และด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ สะท้อนให้เห็นว่าระดับการศึกษามีได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบริบททางสังคมและการศึกษาในปัจจุบันที่เอื้อให้บุคลากรทุกระดับวุฒิสามารถเข้าถึงและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจร่วมกันต่อบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกัน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และด้านความเข้าใจในความรู้และทักษะของบุคลากรภายในสถานศึกษา โดยผลการวิเคราะห์รายคู่พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีมีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อมุมมองและความเข้าใจต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งในมิติของการมองภาพรวมเชิงกลยุทธ์และการตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในระบบการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร แสงทอง (2565, 64-81) ณัฐกฤตา กันทาใจ (2565, 46-47) และพระพิทักษ์ จันทโร รอดบุญธรรม (2566, 1) ที่ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565, 38) ที่พบว่าประสบการณ์การบริหารไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินสมรรถนะ วิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนของบุคลากรอย่างเป็นระบบ และนำผลไปใช้วางแผนพัฒนาบุคลากรให้ตรงตามศักยภาพรายบุคคล

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาคความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล

1.3 ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยเน้นการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบ

1.4 ควรพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

1.5 ผู้บริหารควรเสริมสร้างวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล โดยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

1.6 ควรส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญ

1.7 ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการทำงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังโรงเรียนในระดับและสังกัดอื่น รวมถึงพื้นที่เขตการศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในบริบทที่หลากหลาย

2.2 ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจบริบทและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์หรือปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เช่น ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ทักษะดิจิทัลของครู การมีส่วนร่วมของบุคลากร และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อพัฒนาแบบจำลองเชิงนโยบายในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2560). ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กรณัฏฐ์ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรูญี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา เพชรสุทธิ. (2565). แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวชิรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรังกระบี่. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา, 5(1), 267–276. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/view/261417>
- ชีวิน อ่อนลออ และคณะ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษา. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 10(1), 108–119.

- ณัฐกฤตา กันทาใจ. (2565). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดาวรธรรม ธิวิลการ. (2564). **ภาวะผู้นำดิจิทัล**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทินกร บัวชู และ ทิพาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. **วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**, 13(2), 285–294.
- พระพิทักษ์ จันทโร (รอดบุญธรรม). (2566). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.
- พิรุณวรรณ กิตติคุณ. (2560). **การปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ภคพร เล็กนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**, 7(2), 150–166.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. (2567). **ข้อมูลจำนวนนักเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567**. กลุ่มนโยบายและแผน. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2568, จาก <https://www.prachin1.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. (2566). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566**. กลุ่มนโยบายและแผน. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2568, จาก <https://www.prachin1.go.th/wp-content/uploads/2024/01/เล่ม-ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา-25661.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). **รายงานสถานการณ์การจัดการศึกษาไทยในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2561). **การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)**. [บทความออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52232>
- Cheng, Y. C. (1996). **School effectiveness and school-based management: A mechanism for development**. London: Falmer Press.
- Dessler, G. (2004). **Human resource management** (10th ed.). Upper Saddle River: Pearson College Div.
- DuBrin, A. J., & Ireland, R. D. (1993). **Management and organization** (2nd ed.). Cincinnati, OH: South-Western.
- Hoy, A. W., & Miskel. (2008). **Educational administration: Theory, research, and practice**. New York: McGraw-Hill.
- Jesse, B. (1999). **Principles of critical care**. New York: Harper & Row.

- Koontz, H., & O'Donnell, C. (1976). **Management: A system and contingency analysis of managerial functions**. USA: Book World Promotions.
- Koontz, H., & Weihrich, H. (1988). **Management**. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. **Archives of Psychology**, 22(140), 1–55.
- Ministry of Digital Economy and Society. (2016). **Digital economy and society development plan (1st ed.)**. Ministry of Digital Economy and Society.
https://www.dop.go.th/download/knowledge/th1626431470-947_0.pdf
- Robbins. (1998). **Organizational behavior: Concepts, controversies, and applications**. New Jersey: Allyn and Bacon.
- Schermerhorn, J. R., Jr. (2008). **Management** (9th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Schneider, A., & Burton, N. (2008). **Personal intelligences: The fourth pillar of school principalship?** *Management in Education*, 22(4), 22–30.
- Simon, H. A. (1965). **The shape of automation for men and management**. New York: Harper & Row.
- Ugur, N. G., & Koç, T. (2019). **Leading and teaching with technology: School principals' perspective**. *International Journal of Educational Leadership and Management*, 7(1), 42–59. <https://doi.org/10.17583/ijelm.2019.3758>
- Zhu, H. (2023). **Understanding customers in AI-empowered financial advisory systems and services: An interdisciplinary study of robo-advisors** (Licentiate dissertation). KTH Royal Institute of Technology.